

Na podlagi tretjega odstavka 62. člena in tretjega odstavka 64. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22) izdaja minister za finance

PRAVILNIK
o dejavnikih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen
(vsebina pravilnika)

(1) S tem pravilnikom se določajo dejavniki neznatnega in povečanega tveganja v zvezi s stranko, poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo, distribucijsko potjo, državo ali geografskim območjem, ki jih upošteva zavezanec iz 4. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22; v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-2) pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma.

(2) Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo enak pomen kot je definiran v ZPPDFT-2.

II. DEJAVNIKI NEZNATNEGA TVEGANJA

2. člen
(dejavniki neznatnega tveganja v zvezi s stranko)

V skladu s tretjim odstavkom 62. člena ZPPDFT-2 zavezanec pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma v zvezi s stranko upošteva naslednje dejavnike neznatnega tveganja:

1. stranka je družba, katere vrednostni papirji so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu v eni ali več državah članicah v skladu z zakonodajo Evropske unije, oziroma družba s sedežem v tretji državi, katere vrednostni papirji so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu v državi članici ali tej tretji državi, pod pogojem, da v tej tretji državi veljajo zahteve za razkritje podatkov v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi;
2. stranka je del javnega sektorja, kamor se štejejo državni organi, uprave samoupravnih lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, če so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti;
3. stranka je pravna oseba, ki ima sedež v državi iz 4. člena tega pravilnika;
4. stranka je fizična oseba, ki ima državljanstvo države iz 4. člena tega pravilnika;
5. stranka je fizična oseba, ki ima stalno ali začasno prebivališče v državi iz 4. člena tega pravilnika.

3. člen

(dejavniki neznatnega tveganja v zvezi s poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo ali distribucijsko potjo)

V skladu s tretjim odstavkom 62. člena ZPPDFT-2 zavezanec pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma v zvezi s poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo ali distribucijsko potjo upošteva naslednje dejavnike neznatnega tveganja:

1. police življenjskega zavarovanja, pod pogojem, da posamezni obrok premije ali več obrokov premije zavarovanja skupaj, ki jih je treba plačati v enem letu, ne presega vrednosti 1.000 eurov, ali kadar plačilo enkratne premije zavarovanja ne presega vrednosti 2.500 eurov;
2. posle pokojninskega zavarovanja pod pogojem, da:
 - jih ni mogoče prenesti na drugo osebo in zastaviti pravic iz naslova sredstev pokojninskega sklada, vpisanih na osebem računu stranke, in da gre za sklenitev zavarovalne police pokojninske sheme;
 - gre za sklenitev kolektivnega zavarovanja v okviru pokojninske ali druge podobne sheme, ki zaposlenim zagotavlja pravico do pokojnine, če premije zavarovanja v korist zavarovanca plačuje delodajalec, ali če se premije zavarovanja vplačujejo z odtegotvanjem od plače in v okviru sheme ni dovoljen prenos pravic na drugo osebo;
 - gre za sklenitev individualnih zavarovanj oziroma lastne udeležbe zavarovancev skladno z zakonom, ki ureja dodatna pokojninska zavarovanja, v kolikor vplačila premij v enem letu ne presegajo višine, kot jo zakon, ki ureja dohodnino, določa za davčno olajšavo za dodatno pokojninsko zavarovanje;
 - gre za sklenitev doživljenjske pokojninske rente skladno z zakonom, ki ureja dodatna pokojninska zavarovanja;
3. finančne produkte ali storitve, ki so ustrezno opredeljeni in omejeni ter namenjeni določenim vrstam strank zaradi zagotavljanja njihove finančne vključenosti;
4. produkte, pri katerih se tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma v zadostni meri obvladuje z ukrepi, kot so omejitve poslovanja na računu, določanje maksimalne višine transakcije in zagotavljanje preglednosti lastništva;
5. produkte, pri katerih je tveganje za pranje denarja in financiranje terorizma v zadostni meri obvladovana zaradi reguliranosti dejavnosti zavezanca, kot na primer poslovanje v skladu z zakonom, ki ureja delovanje javnih skladov;
6. produkte, ki so opredeljeni kot klasične igre na srečo, kot jih določa zakon, ki ureja igre na srečo.

4. člen

(dejavniki neznatnega geografskega tveganja)

V skladu s tretjim odstavkom 62. člena ZPPDFT-2 zavezanec pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma v zvezi s stranko, poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo ali distribucijsko potjo upošteva naslednje dejavnike neznatnega tveganja (registracija, ustanovitev, prebivališče), povezane z državo ali geografskim območjem:

1. države članice;
2. tretje države, ki imajo vzpostavljene učinkovite sisteme preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma;
3. tretje države, za katere je na podlagi zanesljivih virov ugotovljeno, da imajo nizko stopnjo korupcije ali drugih kaznivih dejanj;

4. tretje države, za katere je na podlagi zanesljivih virov (kot so vzajemna ocenjevanja, poročila mednarodnih teles o stanju na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, poročila o spremljanju izvajanja ukrepov) ugotovljeno, da imajo vzpostavljene in učinkovito izvedene ukrepe glede boja proti pranju denarja in financiranju terorizma v skladu z revidiranimi priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje glede pranja denarja (Financial Action Task Force – FATF).

III. DEJAVNIKI POVEČANEGA TVEGANJA

5. člen (dejavniki povečanega tveganja v zvezi s stranko)

V skladu s tretjim odstavkom 64. člena ZPPDFT-2 zavezanec pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma v zvezi s stranko upošteva najmanj naslednje dejavnike povečanega tveganja:

1. poslovni odnos s stranko poteka v nenavadnih okoliščinah (na primer: velika nepojasnjena geografska oddaljenost med zavezancem in stranko ali druga okoliščina, ki izrazito odstopa od običajnega načina poslovanja);
2. stranka je pravna oseba, ki ima sedež v državi iz 7. člena tega pravilnika;
3. stranka je fizična oseba, ki ima stalno ali začasno prebivališče v državi iz 7. člena tega pravilnika;
4. stranka je pravna oseba, tuj sklad, tuja ustanova ali podoben pravni subjekt tujega prava, ki je namenjen upravljanju zasebnega premoženja;
5. stranka je delniška družba, ki omogoča tretjim osebam, da opravljajo vlogo zastopnika v imenu delničarja, ali delniška družba izdaja delnice na prinosnika, razen v primerih iz 1. točke 2. člena tega pravilnika;
6. stranka intenzivno posluje z gotovino;
7. lastniška struktura oziroma spremembe v lastniški strukturi stranke so neobičajne ali čezmerno zapletene glede na naravo njenega poslovanja;
8. v zvezi s stranko je zavezanec že poročal Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljnjem besedilu: urad) zaradi razlogov za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;
9. v zvezi s stranko je urad že zahteval izvajanje odredbe o začasni ustavitvi transakcije ali tekočega spremljanja poslovanja;
10. za stranko je splošno znano (npr. iz medijev), da je že bila obravnavana za kazniva dejanja s področja pranja denarja ali financiranja terorizma;
11. stranka je državljan tretje države, ki zaprosi za pravico do prebivanja ali za državljanstvo v državi članici v zameno za prenos kapitala, nakup nepremičnine ali državnih obveznic ali naložbo v gospodarske subjekte v tej državi članici.

6. člen (dejavniki povečanega tveganja v zvezi s poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo ali distribucijsko potjo)

V skladu s tretjim odstavkom 64. člena ZPPDFT-2 zavezanec pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma v zvezi s poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo ali distribucijsko potjo upošteva najmanj naslednje dejavnike povečanega tveganja:

1. upravljanje premoženja stranke v okviru storitve zasebnega bančništva;
2. produkte ali transakcije, ki bi lahko spodbujali anonimnost;

3. poslovna razmerja ali transakcije brez navzočnosti stranke in brez določenih zaščitnih ukrepov (na primer sredstev elektronske identifikacije, zadevne storitve zaupanja, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73), ali drugih varnih, daljinsko upravljanih ali elektronskih prenosov identifikacije, ki jih urejajo, priznavajo, odobrijo ali sprejmejo ustrezni nacionalni organi);
4. prejem vplačil od neznanih ali nepovezanih tretjih oseb;
5. nove produkte ali nove poslovne prakse, vključno z novim načinom distribucije, ter uporabo novih ali razvijajočih se tehnologij za nove in obstoječe produkte;
6. transakcije, povezane z nafto, orožjem, plemenitimi kovinami, tobačnimi izdelki, kulturnimi predmeti in drugimi predmeti arheološkega, zgodovinskega, kulturnega in verskega pomena ali posebne znanstvene vrednosti ter s slonovino in zaščitenimi vrstami.

7. člen **(dejavniki povečanega geografskega tveganja)**

V zvezi s tretjim odstavkom 64. člena ZPPDFT-2 zavezanec pri ocenjevanju tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma v zvezi s stranko, poslovnim razmerjem, transakcijo, produktom, storitvijo ali distribucijsko potjo upošteva naslednje dejavnike povečanega tveganja, povezane z državo ali geografskim območjem:

1. države, ki so uvrščene na seznam visoko tveganih tretjih držav s strateškimi pomanjkljivostmi, v katerih ne veljajo ustrezni ukrepi za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja ali financiranja terorizma;
2. države, za katere je na podlagi zanesljivih virov ugotovljeno, da imajo precejšnjo stopnjo korupcije ali drugih kaznivih dejanj;
3. države, za katere je na podlagi zanesljivih virov (kot so vzajemna ocenjevanja, poročila mednarodnih teles o stanju na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, poročila o spremljanju izvajanja ukrepov) ugotovljeno, da nimajo vzpostavljenih oziroma učinkovito izvedenih ukrepov glede boja proti pranju denarja in financiranju terorizma v skladu z revidiranimi priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje glede pranja denarja (Financial Action Task Force – FATF);
4. države, za katere veljajo sankcije, embargi ali podobni ukrepi, izdani s strani mednarodnih organizacij, kot sta Evropska unija ali Organizacija združenih narodov;
5. države, ki zagotavljajo financiranje ali podporo terorističnim organizacijam, ali v katerih delujejo teroristične organizacije s seznama potrjenih terorističnih organizacij.

8. člen **(upoštevanje seznamov tveganih držav)**

Pri upoštevanju dejavnikov povečanega geografskega tveganja iz prejšnjega člena zavezanec upošteva tudi seznama držav iz tretjega odstavka 55. člena ZPPDFT-2, ki ju na svoji spletnih straneh objavlja urad.

9. člen **(upoštevanje dejavnikov v smernicah)**

Poleg zgoraj navedenih dejavnikov neznatnega oziroma povečanega tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma zavezanec upošteva tudi dejavnike, ki so določeni v smernicah pristojnih nadzornih organov iz 169. člena ZPPDFT-2.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

(prehodna določba)

Zavezanec izda oziroma uskladi svoje notranje akte s tem pravilnikom najpozneje v šestih mesecih po začetku veljavnosti tega pravilnika.

11. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem začetka veljavnosti tega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 6/18, 152/20 in 48/22 – ZPPDFT-2).

12. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA

Klemen Boštjančič
Minister za finance

OBRAZLOŽITEV:

Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) se izdaja na podlagi tretjega odstavka 62. člena in tretjega odstavka 64. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS48/22, v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-2). ZPPDFT-2 v navedenih členih določa, da dejavnike neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma s pravilnikom določi minister za finance. Direktiva (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU, ki je bila nazadnje spremenjena z Direktivo (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta Sveta z dne 30. maja 2018 (v nadaljnjem besedilu: direktiva) v 16. in 18. členu določa, da države članice in zavezanci pri ocenjevanju tveganj pranja denarja in financiranja terorizma upoštevajo vsaj dejavnike za situacije s potencialno manjšim tveganjem iz Priloge II oziroma potencialno večjim tveganjem iz Priloge III.

Zato je treba sprejeti Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma, ki povzema dejavnike tveganja, kot so določeni v direktivi

Direktiva v Prilogi II namreč ureja dejavnike neznatnega tveganja iz 16. člena, in sicer jih razvršča glede na stranko, glede na geografsko tveganje ter glede na produkt, storitve, transakcije ali distribucijske poti.

Nadalje direktiva smiselno podobno razvršča dejavnike večjega tveganja iz tretjega odstavka 18. člena direktive v Prilogi III.

Na podlagi navedenega lahko zavezanec opravi poenostavljen oziroma poglobljen pregled stranke.

Poenostavljen pregled stranke pomeni, da lahko zavezanec pridobi manjši nabor podatkov kot se to zahteva pri običajnem pregledu stranke. Vendar pa določba 62. člena izrecno določa, da se mora zavezanec pred izvedbo takega pregleda opredeliti do dejavnikov neznatnega tveganja, ki so določeni s tem pravilnikom.

ZPPDFT-2 določa tudi kdaj morajo zavezanci izvesti poglobljen pregled stranke, ter da morajo pri tem upoštevati dejavnike povečanega tveganja, ki so določeni s tem pravilnikom.

V prehodni določbi pravilnika je uskladitev notranjih aktov z novimi določbami zavezancem omogočena v roku šestih mesecev po uveljavitvi pravilnika, zato je *vacatio legis* pravilnika kratek, saj je predvideno, da začne veljati naslednji dan po objavi.